

KATÁT RÉGÓTA ISMERJÜK, DE TÉNYLEGESEN JÓ NEKÜNK?

Páli Roland
Perfekt Számok Könyvelőiroda

A szakmai tudás és tapasztalat egy hosszan tartó folyamat eredménye. Minél több kihívással találkozunk, annál edzettebbek leszünk, egyre gyorsabb és nagyobb rálátásunk lesz a következő feladatokra. Sokan érezzük, éreztük úgy, hogy kipróbálnánk magunkat a saját „urunkként”. Vagyis kilépve a szürkezónából, tevékenységünket valamilyen vállalkozási forma alá tereljük. Magyarországon több egyéni és társas vállalkozási forma létezik. Ezek közül a kata adózás az egyik legnépszerűbb. 2012-es bevezetése óta történtek változások, s egyébként is vannak olyan apróbb dolgok, melyekkel csak a vállalkozás alapítása után pár hónappal szembesülünk. Pedig ez utóbbiak ismerete is kell(lenne) ahhoz, hogy el tudjuk dönteni, jó-e nekünk a kata, vagyis a kisadózó vállalkozások tételes adója.

MINDENKINEK KATA?

2021. január 1-jével a kata adózással kapcsolatosan jelentős változásokat léptetett életbe a törvényhozó. Ettől függetlenül egy kezdő asztalosvállalkozás indításához még mindig ez az egyik legjobb adózási alternatíva. A kata adózási formát azoknak javasoljuk, akik túlnyomó részben magánszemélyek felé végeznek tevékenységet, vagy adószámmal rendelkező vállalkozások felé végzett gazdasági tevékenységük éves szinten adózónként nem haladja meg a 3 millió forintot. Ez a korlátozás csupán annyit jelent, hogy számlázhatunk 3 millió forint felett is, de akinek számlázunk, 40 százalékos adót kell fizetnie a fennmaradó összeg után. Ez korábban nem így volt, ez az egyik új változás.

Nagyon fontos, hogyha magánszemélytől (akár belföldi, akár külföldi) 3 millió Ft feletti bevételt szerzünk,

azt nem terheli a fentiek szerinti 40 százalékos többletadó.

A kata egy egyszerű adózási forma, amit egyéni vállalkozók, egyéni cégek, ügyvédi irodák, közkereseti társaságok és betéti társaságok vehetnek igénybe (utóbbi kettő esetében csak magánszemély taggal rendelkezők választhatják).

Az adóalanyiság keletkezése év közben kezdő vállalkozás esetén az adóalanyiság a bejelentés napjával,

vagy a létesítő okirat ellenjegyzésének napjával jön létre. Amennyiben már működő vállalkozásról van szó (év közben katára átlépő vállalkozások), az adóalanyiság választása a bejelentést követő hó első napján jön létre.

Egyéni vállalkozó az egyablakos rendszer keretében online indíthatja vállalkozását – „Webes ügysegéd” felületen, ügyfélkapus azonosítással. Az indítás előtt a következőket

kell eldöntenünk: vállalkozásunkat főállású, vagy mellékállású vállalkozásként kívánjuk működtetni.

Meg kell adnunk a tevékenységi köröket. Ez a TEÁOR számok kiválasztását jelenti (Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere). Ezek összefüggésben vannak azzal is, hogy milyen tevékenységhez van jogosultságunk, illetve az adott tevékenységhez szükséges-e telephelyengedély. Ez egy külön stratégia, de ezzel későbbi cikkünkben foglalkozunk. Áfaalanyiság kérdése, székhely, telephely megadása, közösségi adószám igénylés – ez mind ránk vár. Az adóalanyiságunkat az önkormányzatnál is be kell jelentenünk. A formalitáson túl ez egyúttal újabb adózással is jár. Ennek neve iparűzési adó, vagyis ipa.

A kata adóalany háromféle ipa fizetési módból választhat:

- Tétéles adófizetés: az adóalap évi 2,5 millió forint és az iparűzési adó 50.000 Ft adóterhet jelent, s még bevallást sem kell benyújtani.
- Általános módszer: nettó árbevétel után kell az adót megállapítani. A bevétel csökkenthető az anyagköltséggel, ELÁBÉ-val (eladott áruk beszerzési értéke), továbbá közvetített szolgáltatások, alvállalkozói teljesítések értékével.
- Egyszerűsített adóalap: csak évi 8 millió forint nettó árbevétel alatt választható, az árbevétel 80 százaléka lesz az adó alapja.

Az iparűzési adót két részletben kell megfizetni: március 15-én és szeptember 15-én.

A vállalkozás indításakor az illetékes kamarához is regisztrálni kell – és évente 5000 Ft kamarai hozzájárulást kell fizetni minden év március 31-ig.

A vállalkozások 12 millió Ft bevételig választhatják az áfa adómentességet, tehát a keret megegyezik a kata keretével, a számítás mégis eltérő lesz. Ha év közben indul a vállalkozás, napi arányosítással kell kiszámolni a mentes részt. Viszont, ha szüneteltetünk, attól függetlenül 12 millió forint a keret. Azt a számlát, amivel átlépjük a 12 millió forintos értékhatárt, már áfásan kell kiállítani és be kell jelentkezni az áfa hatálya alá.

KÖZÖSSÉGI ÜGYLETEK

Az alanyi adómentességet választó adóalanyok a „különleges adózói körbe” tartoznak áfa szempontjából. Az unió más tagállamában illetőséggel bíró adóalanyal létesített termékbeszerzés, termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, szolgáltatás-igénybevétel esetén fő szabály szerint áfafizetési, -bevallási kötelezettség terheli az adózókat. Azonban a különleges adózói körbe tartozó vállalkozásokra egyéb szabályok vonatkoznak.

Nem kell áfát fizetniük a közösségi termékbeszerzés után, ha a 10.000 euró értékhatárt nem haladja meg a beszerzés.

A következő esetekben szükséges az áfát megfizetni, illetve bevallani (áfabevallás, összesítő nyilatkozat):

- ha az értékhatárt túllépte (10.000 euró), ez esetben kötelező lesz a közösségi adószám kiváltása is.
- az értékhatárt nem lépte túl, de EU-n belüli szolgáltatás igénybevételekor közösségi adószámát megadta (ha van), s ezért áfamentes számlát kapott.

LEHET-E ALKALMAZOTTUNK KATÁSKÉNT?

Természetesen igen. A munkavállalóval a munkaviszony létrejöttkor munkaszerződést kell kötni, melyben meghatározzák a munkavállaló munkakörét, díjazását és munkaidejét.

A munkavállaló adatait az adóhatóságnak be kell jelenteni, legkésőbb a munkaviszony létrejöttkor. Havonta bevallást kell készíteni és az adókat megfizetni mindig az adott hónapot követő 12-éig. A munkavállaló után fizetendő vállalkozást terhelő adók a szociális hozzájárulás, illetve szakképzési hozzájárulás. Tehát az alkalmazottak után fizetendő adókötelezettségeket nem váltja ki a kata. Emellett katás vállalkozó is foglalkoztathat egyszerűsített foglalkoztatottat is, amelynek adóterhe jóval alacsonyabb, de sokkal több korlátja is van. Egyszerűsített foglalkoztatás keretében bejelenthet alkalmi munkavállalót, turisztikai idénymunkást, mezőgazdasági idénymunkást, vagy akár filmipari statisztát is. Ez akkor jöhet jól, ha nagyobb projektünk van, s ha szükséges további szakmunkások bevonása (viszont javarészt magányos farkasok vagyunk) és mindezt hivatalos keretek között szeretnénk intézni.

LEHET-E KATÁS MUNKAVÁLLALÓNK, AKINEK KATÁSKÉNT SZÁMLÁRA FIZETJÜK A BÉRT?

A válasz: nem. Ezzel sokan próbálkoztak pár éve, de nem okozott túlzott lelkesedést az adóügyi szakemberek körében.

MIKOR NEM LÉTESÍTHETÜNK KATÁS VÁLLALKOZÁST?

Nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás, melynek adószámát a hatóság 12 hónapon belül törölte, végelszámolás, kényszertörlési eljárás alatt áll, illetve 6820 TEÁOR szám „ingatlan bérbeadása” tevékenységet folytat.

2021-től a magánszemély egyetlen jogviszonyával összefüggésben jelenthető be kisadózóként.

Tehát, ha katás egyéni vállalkozásom van, nem lehetek egy betéti társaság katás tagja.

MENNYIT KELL ADÓZNI?

Sokszor hallhatjuk, hogy „kis kata”, „nagy kata”. Háromféle lehetőségünk van. Az első a „kis kata, amelyben a főállásúnak nem minősülő kisadózó havi 25 ezer Ft tételes adót fizet. Vagyis ez a tipikus másodállás esete. A tételes adót a tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetni. Főállású kisadózóként kétféle adó közül választhatunk. Ez lehet havi 50 ezer Ft, vagy a magasabb összegű tételes adót is választhatjuk, mely 75 ezer Ft minden megkezdett hónapra. Azon vállalkozás, amely az év minden hónapjában köteles a havi tételes adót megfizetni, a 12 millió Ft-ot meghaladó rész után 40 százalékos adót fizet. Ha a vállalkozás nem köteles minden hónapra a tételes adó megfizetésére (év közben kezdő vállalkozás, tevékenységszüneteltetés), akkor az adófizetéssel érintett hónapok és 1 millió Ft szorzatát meghaladó rész után fizeti a 40 százalékos adót.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSSAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

A főállású kisadózó biztosítottnak minősül a Tbj-ben: 50 ezer Ft tételes adó esetén a számítások alapja havi 102 ezer Ft, 75 ezer Ft tételes adó esetén a számítások alapja havi 170 ezer Ft. A nem főállású kisadózó e jogviszonyban nem számít biztosítottnak.

JOGOSULTAK VAGYUNK-E TÁPPÉNZRE?

Ha főállású katas egyéni vállalkozók vagyunk, akkor igen. A mellékállásúak nem, mert valószínűleg van egy munkahelyük, ahol eleve jár a táppénz. A táppénzellátást az Egészségbiztosító fizeti, az ellátás alapja 2020. július 1-jétől a főállású kata adózónál (aki havonta 50 000 forint kata adót fizet) 102 000 forint, az emelt összegű kata adózónál (aki havonta 75 000 forint kata adót fizet) 170 000 forint.

A táppénzhez akkor jutunk, ha regisztráltunk az Egészségbiztosítási Osztálynál egy regisztrációs űrlap kitöltésével:

<https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/szakm%C3%A1nak/foglalkoztat%C3%B3knak,-%C3%B6nfoglalkoztat%C3%B3knak/elektronikus-%C3%BCgy-int%C3%A9z%C3%A9s.html>

A kitöltött nyomtatványt az e-papír szolgáltatáson keresztül kell benyújtani. Ezek után tudjuk benyújtani a táppénzkérelmet:

<https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/nyomtatv%C3%A1nyok.html>

Itt jókora mennyiségű nyomtatvány közül kell felkutatni az esetünkhöz illőt. (Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez.). A formanyomtatványt az ÁNYK (Általános Nyomtatványkitöltő Keretprogram) segítségével tudjuk kitölteni. Ha ez is megvan, akkor az ügyfélkapun keresztül kell a kérelmet beküldeni. Nos, mire ezzel végzünk, lehet, a lázunk is alábbhagy...

Hosszú távú betegség esetén, amennyiben nem tudunk dolgozni, vagyis számlát sem állítunk ki, s a táppénz időszaka eléri a 30 napot, akkor az adott hónapra nem szükséges megfizetni az adót. Egyszerű példa: ha április 15-től május 15-ig táppénzen vagyunk, akkor májusra nem kell kata adót fizetni. Ezt május 12-ig kell

jelezni az adóhatóság felé a 20T101E betűjelű nyomtatvány A02-es lapján (14. pont). Azért 12-ig, mivel ez az a bűvös szám, amikor eleve mindenféle „pénzezés” megy a NAV és köztünk. A táppénzre menetel több veszélyt is hordoz, de egyébként se legyünk betegek, s ne érjen minket baleset. Egyfelől figyelni kell, hogy (mint a szüneteltetésnél is) arányosan csökken a kata keretünk azzal a hónappal, amelyre nem fizetünk adót. Másfelől, abban az időszakban, amikor táppénzre vagyunk jogosultak (keresőképtelenség), ne állítsunk ki számlát – hacsak nincsen alkalmazottunk. Harmadrészt, a már említett táppénz alapja és annak százalékos értéke nem igazán sok...

EGYÉB TÖBBLETADÓKKAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

2021. január 1-jétől a kifizető olyan kisadózó vállalkozásnak juttat bevételt, amellyel kapcsolt vállalkozási jogviszonyban áll (leányvállalat), a juttatás után 40 százalékos adót vállal be, s fizet meg a kifizetést követő hónap 12. napjáig. A bevallásban fel kell tüntetni a kisadózó vállalkozás adószámát, címét, nevét. (Ez esetben tehát a kifizető fizeti az adót.) Ha a kisadózó vállalkozás olyan külföldi kifizetőtől szerez bevételt, amellyel kapcsolt vállalkozási viszonyban áll, a bevétel 71,42 százaléka után 40 százalékos mértékű adót fizet a megszerzést követő hónap 12. napjáig. (Itt a kisadózó fizeti az adót.)

Ha a kisadózó ugyanazon külföldi kifizetőtől az év elejétől összesítve 3 millió forintot meghaladó összegű bevételt szerez, a 3 millió Ft-ot meghaladó bevétel 71,42 százaléka után 40 százalékos adót fizet. Az adót az összeghatár átlépését követő hó 12-ig kell megfizetni. Amennyiben a kapcsolt vállalkozás miatt már megfizettük az adót, természetesen

az után már nem kell ez esetben ismételt megfizetni az adót. (Az adót a kisadózó fizeti.)

Ha a kifizető a tárgyévben ugyanazon kisadózónak az év elejétől összesítve 3 millió Ft-ot meghaladó összegű bevételt juttat, a 3 millió feletti rész után 40 százalékos adót fizet. Az adót attól a hónaptól kell megfizetni, amikor az értékhatárt átlépte. (A kifizető, a számlát befogadó fizeti az adót.)

A kisadózó vállalkozás az adóévet követő év február 25-ig az adóhatóság felé nyilatkozatot tesz az adóévben adóalanyként megszerzett bevételéről. Ha az adóalanyiség év közben megszűnik, 30 nap áll rendelkezésre a nyilatkozat megtételére. A kisadózó bevételi nyilvántartást köteles vezetni, amelyet időrendi sorrendben, folyamatosan vezet. Kötelező tartalom: bizonylat sorszáma, bevétel összege, megszerzés időpontja.

MIKOR NEM KELL KATA ADÓT FIZETNI?

Vannak esetek, amikor nem tudunk dolgozni, vagyis nem végzünk kisadózóként folytatott tevékenységbe tartozó munkát. Mentessülünk a kata megfizetése alól, ha teljes hónapban szüneteltetjük a vállalkozást. Továbbá, ha táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesülünk. Extrém eset, ha katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonák vagyunk. Rosszabb esetben fogvatartott, vagy keresőképtelen. A fenti esetekben akkor jár a katasmentesülés, ha a körülmény a teljes hónapban fennáll, vagy az adott ok (így például a táppénz napjai) eléri a 30 napot.

ELŐNYÖK:

Egyszerű adózás, havonta fix összegű fizetés – a bevezetett értékhatárok figyelése mellett.

Egyszerű adminisztráció, áfaalanyiség esetén kell vezetni nyilvántartást, illetve az adót megfelelő gyakorisággal be kell vallani és megfizetni. Főállás esetén biztosított jogállást ad.

12 millió Ft-os értékhatár túllépése esetén sem törlik a kata adózásból. Viszont 40 százalék többletadót kell fizetnünk.

HÁTRÁNYOK:

Sajnos semmi sem fenéig tejfel és első ránézésre nem feltétlenül érezzük hátránynak a következőket. Persze, amennyiben nem katás vállalkozóként szeretnénk az életünket leélni, hanem csak szárnyainkat próbálgatjuk, akkor ezek a negatívumok nem bírnak olyan nagy előjellel. Nézzük, mik okoznak keserű szájt ezen adónemmel kapcsolatban: Minimális ellátásra leszünk jogosultak, mind nyugdíj, mind gyermek után járó pénzügyi ellátás, munkanélküli ellátás esetén.

Katás vállalkozóként nem tudjuk érvényesíteni

- a családi kedvezményeket,
- a nyugdíj-előtakarékosság számlára, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárnak utalandó összeget,
- a súlyos fogyatékoság miatt levonható összeget.

Katásként költségelszámolást nem alkalmazhatunk, azaz a kiadásoknak nincs bevételcsökkentő hatása.

MILYEN BIZONYLATOKAT GYŰJTSÜNK KATÁS VÁLLALKOZÓKÉNT?

- Anyag-, árubeszerzés számláit, annak érdekében, hogy ellenőrzéskor ne ismeretlen eredetű tételként minősítsék;

- Értékesítéssel kapcsolatos számlák, nyugták;

- Áfabevallás, összesítő nyilatkozat, bármely adónemre vonatkozó bevallás és a bevallást alátámasztó bizonylat.

ÖSSZEGZÉS

A katás adózás egy könnyed adónem, amíg nem kerülünk be az áfakörbe. Ezután kicsit komplikáltabb és ha nincs gyakorlatunk, akkor egy könyvelő megbízása ajánlott (egyébként is). Sajnos a fix havi adóbefizetésen kívül számolnunk kell a kamarai tagdíjjal és az iparűzési adóval. Ez utóbbiról sokszor elfeledkeznek és hidegzuhanyként éri a vállalkozót az ipa befizetése. Az említett háromféle konstrukció közül kell választani. Sajnos útiköltséget, üzemanyagot, szerszám- és gépvásárlást nem tudunk jóváírni. Viszont az alapanyag számlákat szorgalmasan kell gyűjtenünk. A katás vállalkozásoknak a kiállított számlájukon fel kell tüntetni: „kisadózó vállalkozás”. Valahol ezzel nem foglalkoznak, de a rosszul kiállított számla később visszaüthet.

Fontos, hogy sem az egészségbiztosítás, sem a nyugdíjbiztosítás mértéke nem erőssége ennek az adónemnek. Ezért javasolt alternatív biztosítási, illetve nyugdíj-előtakarékossági konstrukciók után nézni. Külön bankszámlaszám nem szükséges a vállalkozás alapításához, vagyis a lakossági bankszámlánkat használhatjuk.

Remélem, segítettünk eligazodni az új szabályok értelmezésében.

Forrás:

<https://ckinfo.pl>

<https://accuratuskonyveles.hu>

<https://zsebremegy.hu>

<https://www.eu-tax.hu>